

ePOOKI

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT ISSN 1798-2022

ePooki 104/2020

Vanhoja silmälasia voi kierrättää monin tavoin – käytetyille piilolinssille on vain yksi oikea paikka

[Mattila Sanna](#), [Peltokangas Janita](#), [Viitala Nina](#), [Kemppainen Leila](#)

14.12.2020 ::

Nykyään entistä useampi pitää tärkeänä ympäristöä säästävää toimintaa ja pyrkii ekologisiin valintoihin. Kuitenkin käytetyistä piilolinssistä 16 % päätty viemäriin ja sieltä mikromuoveiksi vesistöihin. Myös vanhoista silmälasista 79 % jää kierrättämättä. Näillä vinkeillä kierrätät silmälasit ja piilolinssit oikein ja edistät ekologista kestävyttä.

KUVA: Janita Peltokangas

Kierrätys ja tuotteiden uusiokäyttö on huomioitu jo monien tuotteiden valmistuksessa ja myynnissä. Pakkauskäytettäviä materiaaleja käytetään vähemmän ja vaatekauppoihin voi viedä vanhoja vaatteita alennuskuponkia vastaan. Vanhat silmälasit jäävät kuitenkin monilla pyörimään nurkkiin, koska moni ei tiedä, miten ne kuuluisi kierrättää. Myös piilolinssit hävitetään usein väärin.

Piilolinssit AINA polttokelpoiseen jätteeseen

Piilolinssit tulee heittää käytön jälkeen polttokelpoiseen jätteeseen ^[1]. Opinnäytetyönä ^[2] tehdyssä tutkimuksessa ilmeni kuitenkin, että jopa 16 % piilolinssien käyttäjistä heittää piilolinssinsä käytön jälkeen viemäriin. Viemäreistä piilolinssit kulkeutuvat mikromuoveina vesistöihin, ja tätä kautta esimerkiksi kaloista takaisin ihmisiin ^[3]. On siis tärkeää, että piilolinssit osataan hävittää oikein. Piilolinssinesteet taas voi kaataa viemäriin ^[4].

Silmälasien lajittelu materiaalin mukaan

Silmälasit on mahdollista lajitella polttokelpoiseen jätteeseen ^[5]. Muovilinssit ja muoviset kehykset voi laittaa polttokelpoiseen jätteeseen. Muovinkeräykseen lajitellaan muovipakkausjätteet, jotka kuuluvat tuottajavastuuseen. ^[6] Tästä syystä silmälasien muoviset linssit tai kehykset eivät kuulu muovinkeräykseen.

Metallikehykset eivät taas kuulu polttokelpoiseen jätteeseen, vaan ne tulisi laittaa metallinkeräykseen ^[7]. Lisäksi nykyisin jo harvinaisemmat lasilinssit lajitellaan sekajätteeseen. Lasinkeräykseen kuuluvat vain lasipakkaukset, kuten purkit, eivätkä linssit sovellu samaan hyödyntämisprosessiin niiden kanssa ^[8].

Yhdet varalasiat

Yhdet vanhat silmälasit kannattaa jättää talteen varalaseiksi, mikäli uudet lasit rikkoontuvat. Tämä on erityisen tärkeää etenkin silloin, kun käyttäjällä on suuret voimakkuudet eikä hän näe ilman silmälasia. Varalaseja kannattaa käyttää myös tilanteissa, joissa lasien on vaara rikkoontua tai sotkeentua. Hyvä tilanne käyttää varalaseja on esimerkiksi pienten lasten kanssa, jolloin lapsi voi tarttua lasiin ja lasit vääntyä. Myös hiustenvärjäyksessä jotkut värit voivat tarttua pysyvästi kehyksiin ja pilata ne.

Optikkoliikkeeseen

Vanhoja silmälasia voi viedä optikkoliikkeisiin. Kierrätyskampanjoissa hyväkuntoiset silmälasit lähetetään kehitysmaihin, kuten Afrikkaan. Paikallisille tehdään näöntarkastuksia ja silmälasit saavat uuden omistajansa sopivan vahvuuden löydyttyä. Käytettyjä silmä- ja aurinkolaseja otetaan kuitenkin vastaan ympäri vuoden. ^[9] Huonokuntoisimmat silmälasit jaotellaan metalleihin ja muoveihin, ja ne päätyvät teollisuudessa uudelleenkäytettäväksi. Metallikehyksien uusi käyttökohde saattaa olla esimerkiksi metallisten tiskialtaiden valmistus. Muoviset kehykset ja linssit muokataan esimerkiksi kuormalavoiksi. ^[10] Vanhat kierrätetyt kehykset saattavat päätyä myös uusiksi kehyksiksi ^[11].

Kehykset kelpaavat asusteiksi

Vanhat kehykset voi lahjoittaa teatteriin asusteiksi tai päiväkoteihin lasten leikkeihin. On erityisen tärkeää, että henkilökohtaisella reseptillä valmistetut linssit irrotetaan, ennen kuin joku toinen ottaa kehykset käyttöönsä. Toisen henkilön voimakkuuksille valmistettuja linsskejä ei koskaan kannata käyttää, sillä pahimmassa tapauksessa tällä aiheuttaa itselleen näköongelmia. Silmälasiresepti on aina henkilökohtainen, ja sen määrää optikko tai silmälääkäri.

Hyväkuntoiset kehykset

Silmälaseja ei kuitenkaan tarvitse aina antaa pois, vaan omiin kehyksiin on mahdollista vaihtaa uudet linssit. Esimerkiksi silmälasireseptin muuttuessa on mahdollista tilata uudet linssit, jotka sitten hiotaan kehyksiin sopiviksi. Hyvin tärkeää on kuitenkin ottaa huomioon kehyksen kunto ja se, kestääkö se uudelleenlinssityksen. Monet optikkoliikkeet tarjoavat kyseistä palvelua, joten heihin kannattaa ottaa yhteyttä mahdollisten kysymysten kanssa.

Linssit kunnossa, mutta kehys rikki

Omat linssit on mahdollista hioa ja vaihtaa uusiin kehyksiin. Jos siis silmälasien kehykset ovat huonokuntoiset tai rikki eikä niitä saa korjattua, voidaan omat linssit hioa uudelleen uuteen kehykseen. Kehys voi olla ostettu tai jopa oma, vanha kehys.

Seuraavat asiat on kuitenkin otettava huomioon. Linssien kunto pitkälle määrittää sen, kannattaako linssejä vaihtaa. Naarmuinen linssi, josta ovat pinnoitteet kuluneet, ei ole optiikaltaan niin hyvä kuin uusi linssi. Lisäksi

kehysvalikoima rajautuu. Uudessa kehyksessä tulisi olla lähes sama nenävälimita, eikä uusi kehys voi olla entistä suurempi.

Yhteenveto

Silmälasien ja piilolinssien kierrättäminen on helppoa, kun muistaa muutamat tärkeät artikkelissakin kerrotut neuvot. Piilolinssit kuuluu heittää polttokelpoiseen jätteeseen, silmälasien kierrätyksessä ja uusiokäytössä vain mielikuvitus on rajana. Oikeilla kierrätystavoilla säästää luontoa ja edistää ekologista kestävyyttä.

Artikkeli perustuu opinnäytetyöhön:

Mattila S., Peltokangas J. & Viitala N. 2020. Ekologisuus osana ostopäätöstä – Kyselytutkimus optikkoliikkeiden asiakkaille. Oulun ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. <http://www.urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020120426298>

Lähteet

1. [^Lounais-Suomen jätehuolto. 2019. Piilolinssit. Hakupäivä 9.11.2020.](https://www.lsjh.fi/fi/jatelaji/polttokelpoinen-jate/)
2. [^Mattila S., Peltokangas J. & Viitala N. 2020. Ekologisuus osana ostopäätöstä – Kyselytutkimus optikkoliikkeiden asiakkaille. Oulun ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Hakupäivä 8.12.2020.](http://www.urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020120426298)
3. [^Caspermeyer, J. 2018. Don't throw those contact lenses down the drain. Hakupäivä 9.11.2020.](https://asunow.asu.edu...)
4. [^Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy. 2019. Jätehaku. Hakupäivä 9.11.2020.](https://www.lhj.fi/kotitaloudet/neuvonta/jatehaku...)
5. [^Lounais-Suomen jätehuolto. 2019. Silmälasit. Hakupäivä 8.12.2019.](https://www.lsjh.fi/fi/jatteiden-abc/silmalasi/)
6. [^Suomen Uusiomuovi Oy. 2020. Mitkä muovipakkaukset kuuluvat keräysastiaan? Hakupäivä 9.11.2020.](http://www.uusiomuovi.fi/fin/kuluttajalle/mitka_muovit_keraysastiaan/)
7. [^Perämeren Jätehuolto Oy. 2020. Poltettava jäte. Hakupäivä 7.4.2020.](https://www.jakala.fi/palvelut/lajitteluohjeet/polttettava-jate/)
8. [^Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä. 2020. Lasi. Hakupäivä 9.11.2020.](https://www.hsy.fi/jatteet-ja-kierratys/lajitteluohjeet/lasi/)
9. [^Kimpanpää, P. 2017. Matkalaukku pullollaan silmälasia – kotkalaisoptikko hyväntekeväisyysmatkalle Tansaniaan. Kymen Sanomat 26.11.2017. Hakupäivä 2020.](https://kymensanomat.fi/uutiset/lahella/16e4acab-843e-4c3c-bf4f-46068192bae2)
10. [^Lassila & Tikanoja. 2018. Specsaversin silmälasien keräyskampanjassa mikään ei mene hukkaan – myös rikkiäiset ja huonokuntoiset lasit saavat uuden elämän. Hakupäivä 9.11.2020.](https://www.lt.fi/fi/media/tiedotteet...)
11. [^Synsam. 2020. Ekologiset ja ympäristöystävälliset silmälasit. Hakupäivä 9.11.2020.](https://www.synsam.fi/ekologiset-silm%C3%A4lasit)

Metatiedot

Nimeke: Vanhoja silmälasia voi kierrättää monin tavoin – käytetyille piilolinssille on vain yksi oikea paikka

Tekijä: Mattila Sanna; Peltokangas Janita; Viitala Nina; Kempainen Leila

Aihe, asiasanat: kierrätys, linssit (optiikka), piilolasit, silmälasien kehukset, silmälasit, uudelleenkäyttö, uusiokäyttö

Tiivistelmä: Ekologisuus on ajankohtainen aihe. Nykyään entistä useampi pitää tärkeänä ympäristöä säästävää toimintaa ja pyrkii ekologisiin valintoihin. Kuitenkin käytetyistä piilolinssista 16 % päätyy viemäriin ja sieltä mikromuoveiksi vesistöihin. Myös vanhoista silmälasista 79 % jää kierrättämättä.

Artikkeli perustuu opinnäytetyöhön Ekologisuus osana ostopäätöstä – Kyselytutkimus optikkoliikkeiden asiakkaille. Artikkelissa kerrotaan, kuinka vanhat silmälasit voi kierrättää tai uusiokäyttää ja miten piilolinssit hävitetään oikeaoppisesti.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2020-12-14

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020120899859>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: CC BY-NC-ND 4.0

Näin viittaat tähän julkaisuun

Mattila, S., Peltokangas, J., Viitala, N. & Kemppainen, L. 2020. Vanhoja silmälaseja voi kierrättää monin tavoin – käytetyille piilolinsseille on vain yksi oikea paikka. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 104. Hakupäivä xx.xx.xxxx. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020120899859>.